

A group of children are gathered around a large sheet of paper, drawing various school-related items. The central drawing is a large schoolhouse with a clock tower. Surrounding it are other drawings: a clock, a ruler, a backpack, a computer, a calculator, a globe, a microscope, a lightbulb, a paint palette, a pair of scissors, a kite, a girl, a boy, a stack of books, a magnifying glass over the number 3, and a small table with a girl sitting at it. The text "De kracht van jouw reactie" is overlaid on the center of the image.

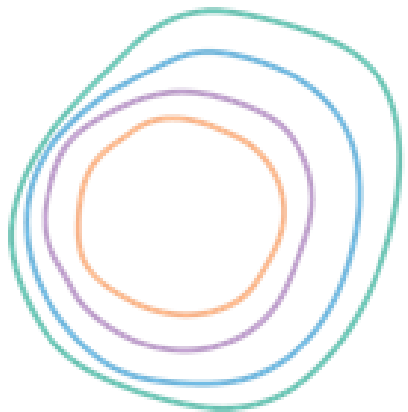
Wat gaan we doen:

- Inzien wat ervaringen doen met de breinontwikkeling
- Verplaatsen in een kind met opvallend gedrag
- Aandacht voor communicatie met ouders
- Een spannend moment onder de loep leggen

Negatieve ervaringen in de vroege jeugd hebben blijvende impact op het brein van kinderen en jongeren

Childhood trauma and the brain – UK Trauma Council

UK TRAUMA
COUNCIL

Het drievoudige brein

Mensenbrein: nadenken, keuzes maken, executieve functies.

DENKEN

Zoogdierenbrein: emoties, gevoelens, overtuigingen.

VOELEN

Reptielenbrein: lichamelijke functies.

DOEN

Stress blokkeert de toegang tot de (prefrontale) cortex

~~Mensenbrein: nadenken, keuzes maken, executieve functies.~~

DENKEN

~~Zoogdierenbrein: emoties, gevoelens, overtuigingen.~~

VOELEN

~~Reptielenbrein: lichamelijke functies.~~

DOEN

Gedragssignalen van stress

- Fight:** Agressie, brutaal, weerstand, druk, huilen
- Flight:** Weglopen, terugtrekken, stil, vermijden, liegen
- Freeze:** Verstijven, sociaal onhandig, twijfelen, stilvallen
- Fawning:** Pleasen, clownesk, confrontatie vermijden
- Flocking:** Aansluiten, niet opvallen, te loyaal, meelopers

Welke signalen herken je bij de kinderen?

**Het zit allemaal tussen
de oren**

Een gestrest brein kan niet leren

Zolang de behoefte niet
vervuld is/ wordt, blijft er
sprake van stress

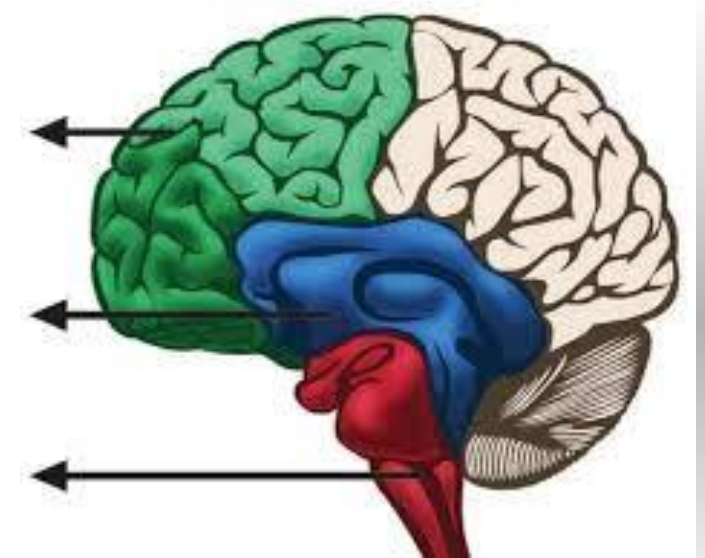
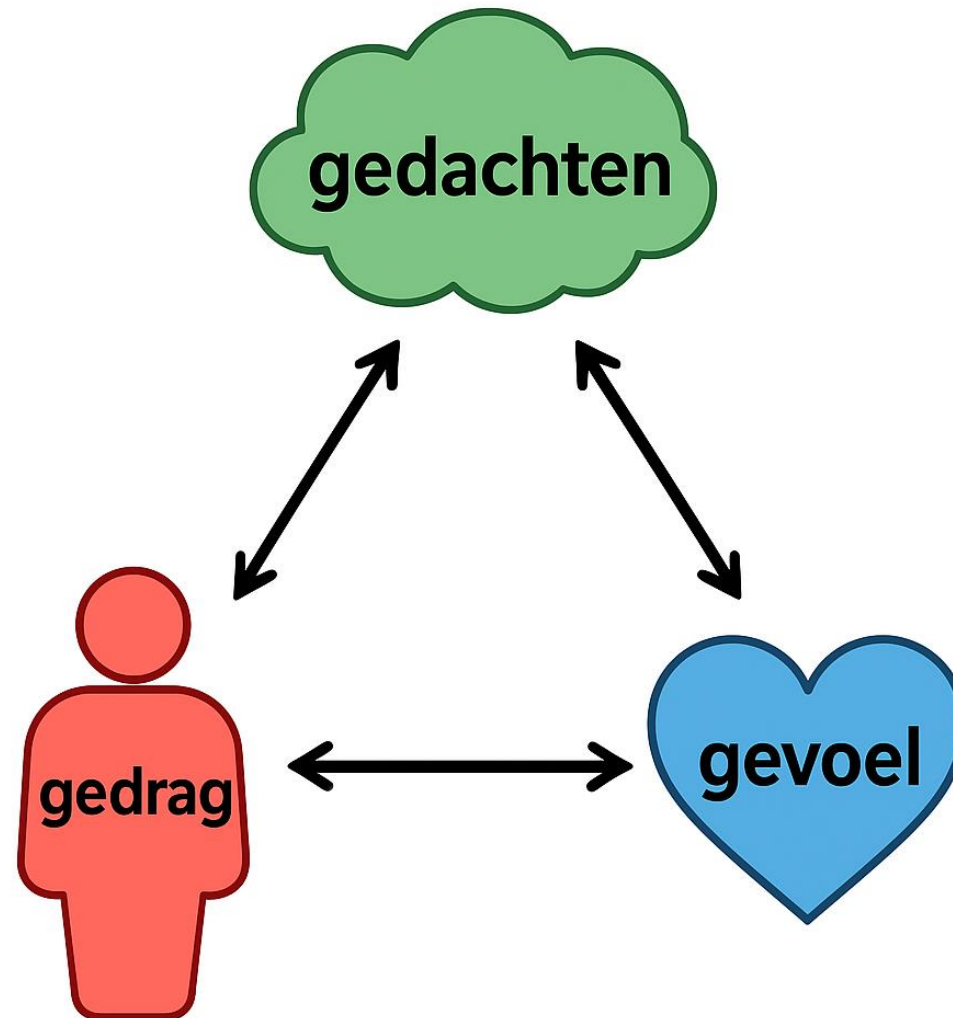
Reageren op gedrag: om een co-regulator te zijn, is het belangrijk om:

- rustig, mindful, te zijn (bewust van wat er in jezelf en in de situatie gebeurt); in het hier en nu
- aan te sluiten bij de gevoelens en gedachten die onder het gedrag van een kind liggen
- op je non-verbale communicatie te letten; mimiek, stem en houding; bij jonge kinderen is dit letterlijk een interventie

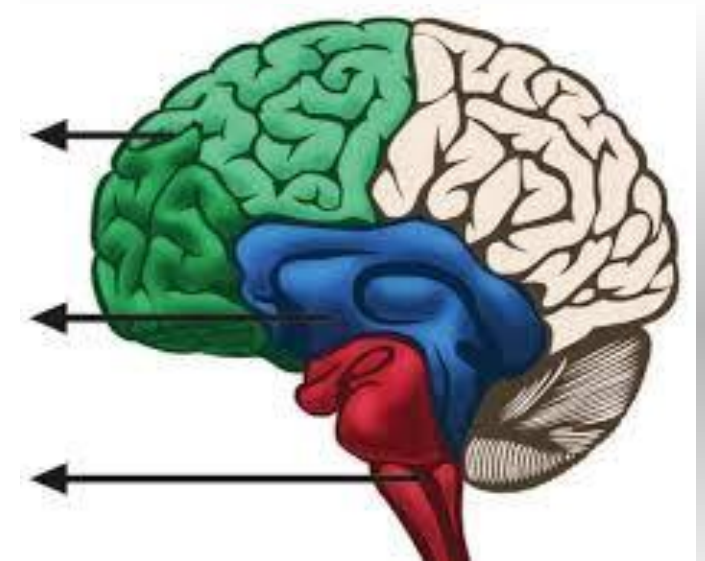
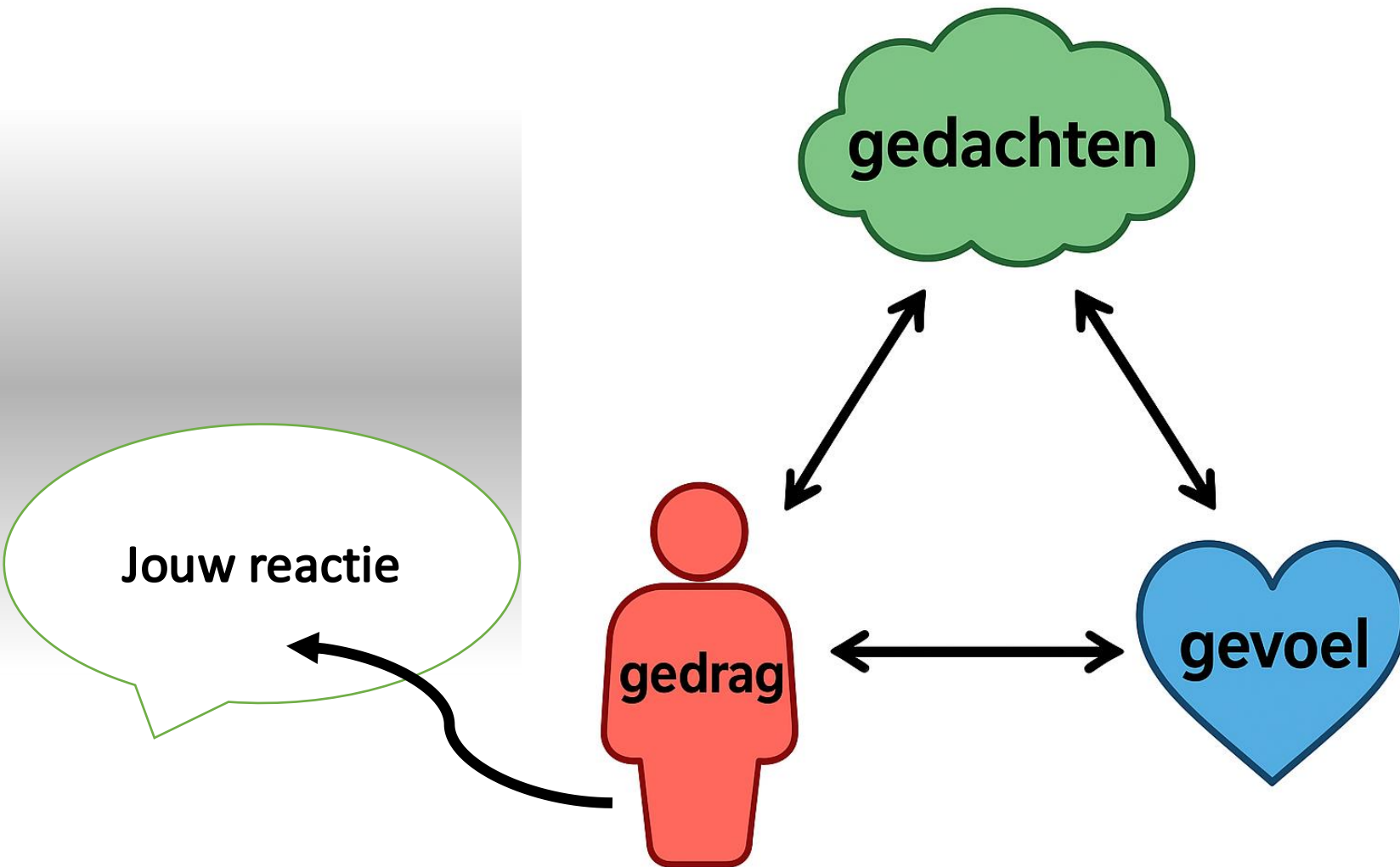
Reageren op gedrag: het belang van non-verbale communicatie

De cognitieve driehoek, de 3 G's

De 3 G's toepassen – opdracht

GEDRAG

REACTIE

GEVOEL

GEDACHTE

reflectie

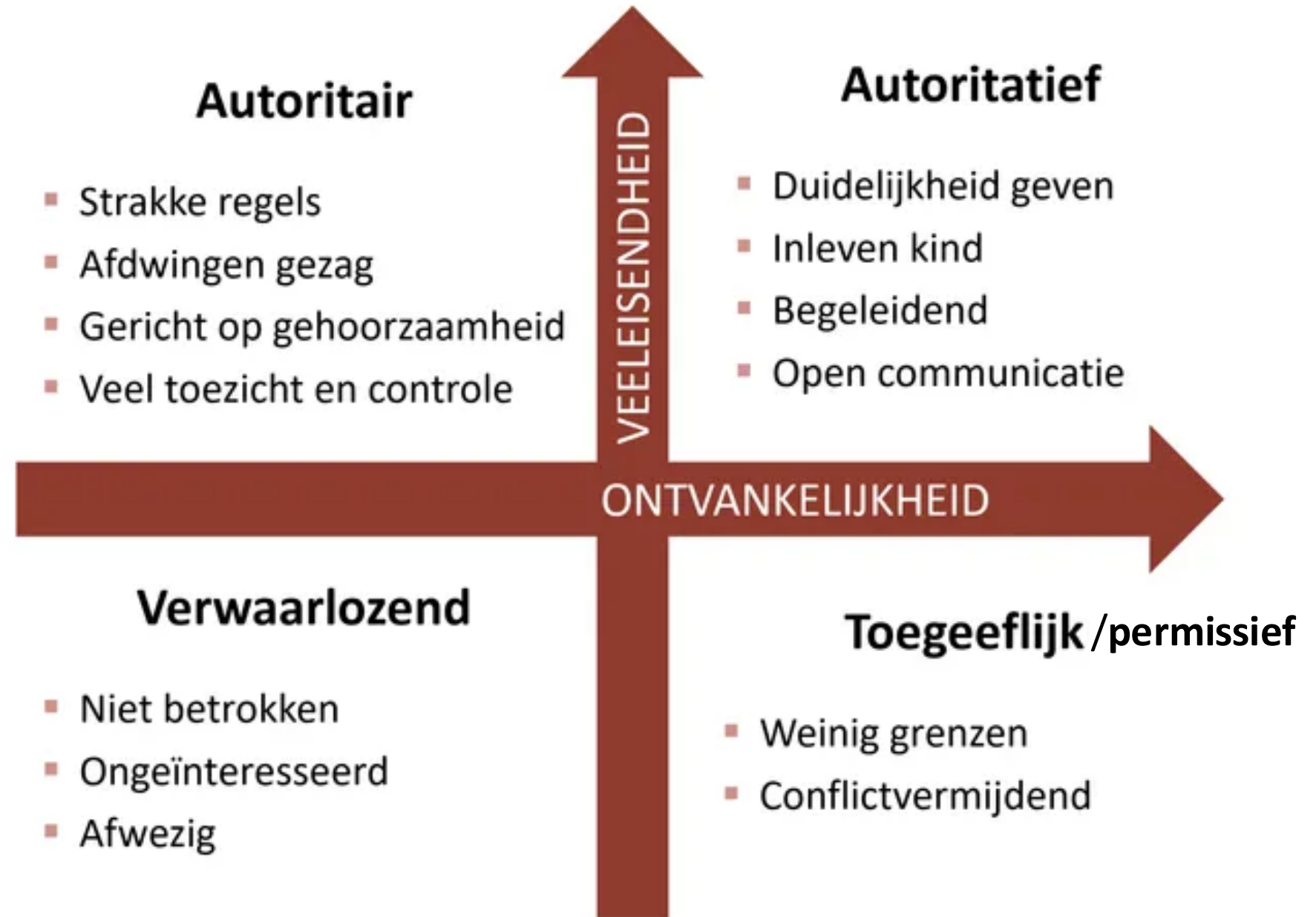

In gesprek met ouders

Opvoedstijlen ouders

Diana Baumrind, klinisch psycholoog

Wat zie je in de groep?

Stijl	Signalen	Aanpak
Autoritair	Faalangst. Plotseling explosief. Gericht op goed of fout.	Benoem de inzet, niet het resultaat. Normaliseer fouten. Keuzes binnen kaders.
Autoritatief	Open, correct, kan hulp vragen. Herstelt na een conflict.	Blijf verwachtingen uitspreken. Betrek het kind bij het proces. Maak complimenten concreet.
Toegeeflijk/ permissief	Moeite met grenzen. Onderhandelt. Accepteert geen 'nee'.	Wees consequent, geen discussie, maar wel vriendelijk. Korte instructies.
Verwaarlozend	Onverschillig, of claimend, geen regulatie, weinig sociaal besef	Zet in op rust en kleine positieve ervaringen. Benoem wat je ziet. Let op non-verbale communicatie.

*“Jullie begrijpen
mijn kind niet!”*

Aandachtspunten lastig gesprek

1. Begin met relatie, niet met probleem
2. Gebruik actief luisteren en empathie als kernvaardigheid
3. Van 'jij/wij' naar samen voor het kind
4. Bereid structuur in gesprekken voor
5. Wees voorbereid op weerstand en emoties
6. Zorg voor follow-up en afronding

Aandachtspunten bij jonge kinderen

- Hun gedrag is hun taal; zij hebben minder woorden tot hun beschikking
- Spel is de barometer (herhalend spel met redden of vechten etc)
- Let op regressie in gedrag; extreem zorgend of bijv. meegaand
- Sensomotorische signalen (onhandig, aanraken, geluid etc)
- Veel moeite met brengen en halen
- Spanning bij overgangen

De overgang onder de loep 'Daar gebeurt het'

Kies een overgangsmoment: binnenkomen, opruimen, kring, eten, buiten, afscheid,

Beantwoord met elkaar:

- Wat vraagt dit van een jong kind? (tempo, taal, prikkels, afscheid, controle etc)
- Wat zien we vaak aan gedrag? (zonder oordeel)
- Wat doen we vaak automatisch? (eerlijk zijn)
- Wat zou 'helpend' zijn? (+/- 3, houd het klein)

Bekijk waar je 'erkennen' kunt toepassen

Deel eens één kleine aanpassing

